W KLUBIE MUZYKI I LITERATURY

Kościuszko przy placu Kościuszki

Naczelnika insurekcji z 1794 r. podziwiamy we Wrocławiu na placu boju – widocznego na płótnie Panoramy Racławickiej. **Wkrótce będziemy mogli poznać świat jego dzieciństwa.**

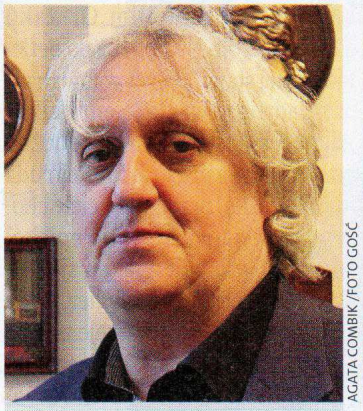

AGATA COMBIK /FOTO GOŚĆ

RYSZARD SŁAWCZYŃSKI

▲ *Ryszard Sławczyński.*
▶ *Zrekonstruowany dworek Kościuszków.*
▼ *Przy piecu chlebowym.*

Wystawa „Mereczowszczyzna na Kresach – miejsce urodzenia Tadeusza Kościuszki" dostępna będzie dla zwiedzających w Klubie Muzyki i Literatury przy pl. Kościuszki 10 od 19 stycznia do 23 lutego. Jej autor, dyrektor klubu, Ryszard Sławczyński, to podróżnik, poeta i animator kultury. Od lat zakochany jest w Kresach, w polskim dziedzictwie kultury na tamtych terenach; począwszy od lat 80. podejmuje kolejne wyprawy na Wschód.

Na 200. rocznicę

– 2017 rok decyzją Sejmu został ogłoszony między innymi Rokiem Tadeusza Kościuszki, mija bowiem 200 lat od jego śmierci. Naszą wystawą nawiązujemy jednak do daty jego urodzin, która przypada 4 lutego – wyjaśnia R. Sławczyński. – Widzowie będą mogli obejrzeć na ekspozycji reportaż fotograficzny o Mereczowszczyźnie, miejscu urodzenia naczelnika. Prezentowane zdjęcia wykonałem w 2010 i 2016 r., rejestrując zmiany, jakie dokonały się podczas tych kilku lat.

Mereczowszczyzna to dawna wieś – obecnie nie istniejąca – leżąca na Polesiu, na terenie dzisiejszej Białorusi. Przyszły wódz (4.02.1746–15.10.1817) przyszedł na świat w pięknym drewnianym dworku, a kilka dni po narodzinach ochrzczony został w kościele w Kosowie Poleskim. Co prawda do dziś nie przetrwały ani oryginalna świątynia, ani dworek, ale oba obiekty zostały odbudowane – przy czym dworek jest wierną rekonstrukcją dawnego, wzniesioną w 2004 r. Dziś mieści się w nim muzeum słynnego Polaka.

– Młody Tadeusz mieszkał tu do 1755 r., a następnie, po powrocie z Kolegium Pijarów w Lubieszowie na Wołyniu, od 1760 do 1764 r. – wyjaśnia autor wystawy.

Nad kolebką

Na zdjęciach zobaczymy dworek, jego otoczenie i wnętrza – z kopiami szabli, sukman czy butów oficerskich, z odznaczeniami. Chyba najbardziej uwagę przykuwają przedmioty codziennego użytku, jak dziecięca kolebka, przypominająca tę, w której spał smacznie przyszły wódz, haftowane poduchy, kredens czy przedmioty kuchenne i piec chlebowy – jak ten, który żywić musiał czwórkę małych Kościuszków, dzieci państwa Tekli i Ludwika: córki Annę i Katarzynę oraz synów Józefa i Tadeusza.

Ryszard Sławczyński barwnie opisuje w katalogu wnętrza dworku, począwszy od sieni z kilkorgiem drzwi. – Jedne z nich prowadzą do niewielkiej ciemnej i suchej piwniczki dworskiej. Przechowywano tam w beczkach kapustę kiszoną i ogórki, a warzywa układano warstwami, przysypując piaskiem. Trzymano tu również wino z informacją o roku produkcji i jego nazwie – wyjaśnia. Zwykłe realia życia niezwykłego – w przyszłości – człowieka.

– Na wystawie będzie można obejrzeć także zdjęcia z Kosowa Poleskiego, z cmentarza oraz kościoła. Znajduje się tam stara kamienna chrzcielnica, w której był chrzczony, a przy której dziś umieszczono odlany w brązie tekst metryki pochodzącej z księgi parafialnej – tłumaczy kresowy podróżnik – a także zdjęcia pałacu Pusłowskich, wzniesionego w 1838 r. w Mereczowszczyźnie. Zbudowany w stylu angielskiego neogotyku, był naprawdę piękny. Został odebrany właścicielom w 1864 r., po powstaniu styczniowym; w okresie międzywojennym znajdowała się tu siedziba władz powiatu. Podobnie jak dworek Kościuszków, został spalony przez partyzantów sowieckich w 1942 r. Obecnie jest stopniowo remontowany.

Ryszard Sławczyński może godzinami opowiadać o skarbach polskiej historii, sztuki, architektury na Kresach. Nie tak daleko od kościuszkowskich miejsc znajdują się Zaosie, Nowogródek, Świteź, przywodzące na myśl Adama Mickiewicza, Nieśwież związany z Radziwiłłami.

Wystawa to właściwie wielkie zaproszenie do wyprawy na Wschód. Polesie, pełne jezior, rzek, bagien, historii i wspomnień, zachwyci każdego.

Agata COMBIK

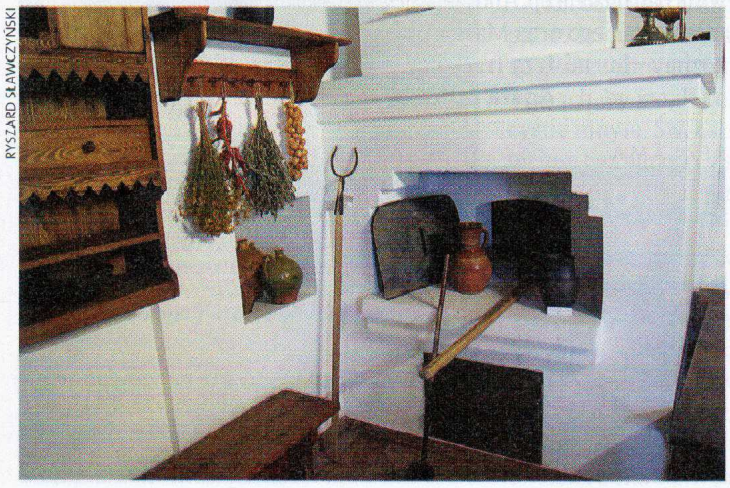

RYSZARD SŁAWCZYŃSKI

GOŚĆ WROCŁAWSKI
KONTAKT:
ul. Trzebnicka 11/4, 50-245 Wrocław
tel. 71 322 37 09
e-mail: wroclaw@gosc.pl
REDAGUJĄ:
Karol Białkowski
– kierownik oddziału tel. 666 026 773
Agata Combik tel. 666 026 774
Maciej Rajfur tel. 664 006 674